

AAN De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

DATUM 7 augustus 2014

ONS KENMERK z2014-00425

CONTACTPERSOON

UW BRIEF VAN 3 juni 2014 en 11 juli 2014

UW KENMERK

ONDERWERP Wetgevingsadvies lagere regelgeving
Quotumwet

Geachte ,

U heeft het College bescherming persoonsgegevens (CBP) gevraagd, ingevolge artikel 51, tweede lid, Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), te adviseren over lagere regelgeving ter uitvoering van de Wet quotum arbeidsbeprekten (hierna: Quotumwet).

Met deze brief voldoet het CBP aan uw verzoek.

Inhoud van de regelgeving

Het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit Wfsv en het Besluit Suwi

In het Besluit Wfsv (Wet financiering sociale verzekeringen) worden bepalingen opgenomen die betrekking hebben op de variabelen voor de berekening van het eventuele quotumtekort en de quotumheffing. Dit onderdeel van het voorstel heeft geen betrekking op de verwerking van persoonsgegevens en zal daarom buiten de reikwijdte van dit advies vallen.

De wijzigingen van het Besluit SUWI (Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen) hebben betrekking op het doelgroepregister dat het UWV gaat bijhouden, de gegevensverstrekking aan werkgevers door UWV en de doelgroepbeoordeling die het UWV gaat uitvoeren.

De ontwerpregelgeving tot wijziging van de Regeling Wfsv

In de ontwerpregelgeving worden mensen met een zogenoemde ID-baan (in- en doorstroom baan) en WIW-baan (Wet inschakelijk werkzoekenden) gelijkgesteld met de arbeidsbeprekten uit het beoogde doelgroepenregister. Daarnaast bevat de regeling bepalingen over de indeling van de sectoren markt en overheid, het gemiddeld aantal verlonde uren van arbeidsbeprekten, de monitoring van de baanafpraak en de nadere bepaling variabelen quotumpercentage. Tot slot bevat de ontwerpregelgeving een bepaling ten aanzien van ingeleende arbeidsbeprekten.

Beoordeling

Verwerking gegevens voor doelgroepregister door UWV

Het nieuwe artikel 3.2 van het Besluit SUWI bepaalt welke gegevenskenmerken zullen worden opgenomen in het doelgroepregister. Het burgerservicenummer (BSN) van de betrokkene zal in het register worden opgenomen, alsmede de uitkeringsachtergrond en de datum van registratie.

DATUM 7 augustus 2014

ONS KENMERK z2014-00425

In de toelichting bij dit artikel wordt aangegeven dat de woonplaats van betrokkene van beleidsmatig belang is omdat op grond hiervan duidelijk wordt welke gemeente welk aandeel heeft van de gemeentelijke doelgroep. Voorts staat in de toelichting dat hiervoor geen aanvullende regeling nodig is, omdat op grond van de artikelen 38d, zesde lid, Wfsv en 33, vijfde lid, van de Wet SUWI reeds alle relevante gegevens door de Belastingdienst aan het UWV worden verstrekt, waaronder de woonplaats van betrokkene.

In de toelichting bij het voorgestelde artikel 3.4 van het Besluit SUWI staat: *"In het besluit wordt geregeld dat gegevens die door het college van burgemeesters en wethouders worden geleverd aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid die nodig zijn voor de vulling van het doelgroepregister, de nulmeting en de monitoring door de minister aan UWV worden geleverd"*.

Het CBP adviseert ten aanzien van de inhoud van het doelgroepregister als volgt.

Ten eerste kan uit de formulering van het voorgestelde artikel 3.2 worden afgeleid dat ten aanzien van de arbeidsbeperkte *uitsluitend* het BSN, de uitkeringsachtergrond en de datum van registratie worden vastgelegd. Uit de toelichting bij artikel 3.2. blijkt echter dat in ieder geval ook de woonplaats van betrokkene van 'beleidsmatig belang' is. Voorts wordt verwezen naar het voorstel voor artikel 38d Wfsv, waarin is opgenomen dat het UWV bevoegd is om de gegevens uit de polisadministratie te verwerken voor zover deze noodzakelijk zijn voor de bevordering van arbeidsdeelname van arbeidsbeperkten. Tot slot blijkt uit de toelichting bij artikel 3.4 dat ook andere, niet nader gespecificeerde gegevens *"die nodig zijn voor de vulling van het doelgroepregister"* aan het UWV kunnen worden geleverd.

Het feit dat de gegevens die het UWV zal verwerken ten behoeve van het doelgroepregister afkomstig zijn uit verschillende bronnen en de gegevensverwerking gebaseerd is op verschillende wettelijke regimes, maakt de beoogde gegevensverwerking door het UWV niet transparant. Immers, noch uit de voorgestelde artikelen, noch uit de toelichting blijkt duidelijk welke persoonsgegevens nu precies zullen worden opgenomen in het doelgroepregister. Ook blijkt niet welke gegevens wellicht niet in het doelgroepregister worden opgenomen, maar wel door het UWV ten behoeve van het doelgroepregister zullen worden verwerkt.

Wat betreft de inhoud van het doelgroepregister adviseert het CBP in de voorgestelde artikelen, dan wel in de toelichting een opsomming te geven van de persoonsgegevens van betrokkene die het UWV in het doelgroepenregister zal verwerken. Voorts adviseert het CBP om in de artikelen, dan wel in de toelichting welke overige gegevens, voor zover van toepassing, door het UWV zullen worden verwerkt ten behoeve van het doelgroepregister.

Tot slot adviseert het CBP om bij deze opsommingen per gegeven toe te lichten waarom de verwerking van dat gegeven in het doelgroepenregister noodzakelijk is voor de verwezenlijking van het doel van bevordering van arbeidsdeelname van arbeidsbeperkten.

Wat betreft het gemeentelijke aandeel adviseert het CBP om een nadere toelichting op te nemen waarom het noodzakelijk is om het aandeel van een gemeente en de gemeentelijke doelgroep beleidsmatig te registreren. Daarnaast adviseert het CBP om, indien in dit kader sprake is gegevensverwerkingen ten behoeve van beleidsevaluatie en ontwikkeling, uit te gaan van geaggregeerde of anderszins geanonimiseerde gegevensverwerkingen.

Beoordeling doelgroep

In de nota van toelichting bij het ontwerpbesluit wordt aangegeven dat indien het college van Burgemeester en Wethouders verwacht dat een betrokkene onder de doelgroep valt, het UWV kan verzoeken om een beoordeling uit te voeren. Hierbij kan het college volgens de nota van toelichting, indien van toepassing, verwijzen naar behandelende artsen of psychologen en gebruik maken van bij dezen aanwezige gegevens. De nota van toelichting geeft hierbij aan dat dit niet zonder de expliciete toestemming van de persoon die het betreft kan plaatsvinden.

Het CBP adviseert over bovenstaande als volgt. Als het gaat om het verwerken van medische persoonsgegevens in verband met de beoordeling door het UWV dient onderscheid gemaakt te worden tussen twee verschillende regimes. Ten eerste het verbod op het verwerken van gezondheidsgegevens en de wettelijk bepaalde uitzonderingen op dit verwerkingsverbod, zoals neergelegd in de Wbp en daarnaast het medisch beroepsgeheim zoals onder meer neergelegd in artikel 7:457 van het Burgerlijk Wetboek.

Het is onduidelijk op welk van de twee regimes wordt gedoeld met de zin: *"Een en ander kan niet zonder expliciete toestemming van de persoon die het betreft"*.

Wat betreft het verwerkingsverbod van gezondheidsgegevens van artikel 16 Wbp en de uitzonderingsbepalingen op dit verbod dient opgemerkt te worden dat uit de huidige formulering van de toelichting zou kunnen worden afgeleid dat het de bedoeling is dat de verwerking van medische gegevens in het kader van de beoordeling door het UWV gebaseerd wordt op de uitzondering van artikel 23, eerste lid, onder a Wbp. Dit artikel bepaalt dat het verwerkingsverbod niet van toepassing is indien de gegevensverwerking geschiedt met uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.

Het begrip 'toestemming' is volgens artikel 1, onder e, Wbp elke vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting waarmee de betrokkene aanvaardt dat hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt. Dit betekent dat de betrokkene in vrijheid zijn wil met betrekking tot de betreffende gegevensverwerking moet kunnen uiten en dat deze wil ook daadwerkelijk geuit moet zijn. Er kan niet van een rechtsgeldige toestemming in de zin van de Wbp worden gesproken als de betrokkene onder druk van omstandigheden waarin hij verkeert of de relatie waarin hij staat tot de verantwoordelijke, tot toestemming is overgegaan.

In de context van een medische, arbeidskundige beoordeling die het UWV uitvoert op verzoek van het college van Burgemeester en Wethouders, waarbij ook medische gegevens zullen worden verstrekt aan het UWV, zal geen sprake kunnen zijn van toestemming van de betrokkene in de zin van artikel 1, onder e, Wbp, omdat er sprake is van een sterke afhankelijkheidsrelatie tussen betrokkene en de bestuursorganen in kwestie. Dit betekent dat een uitzondering op het verwerkingsverbod van gegevens over de gezondheid als bedoeld in artikel 16 Wbp moeizaam gevonden kan worden in artikel 23, eerste lid, onder a Wbp. Het ligt in de rede om de verwerking op de uitzondering van artikel 21, eerste lid, onder f, Wbp te baseren; het verbod om persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid te verwerken als bedoeld in artikel 16 Wbp, is niet van toepassing indien de verwerking geschiedt door bestuursorganen, pensioenfondsen,

werkgevers of instellingen die te hunnen behoeve werkzaam zijn voor zover dat noodzakelijk is voor de re-integratie of begeleiding van werknemers of uitkeringsgerechtigden in verband met ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Wat betreft het medisch beroepsgeheim; deze kan slechts in een beperkt aantal situaties worden doorbroken. Een van de situaties betreft de aanwezigheid van een gerichte toestemming van betrokkene om bepaalde gegevens voor een specifiek doel te verstrekken (artikel 7:457 BW). Het kan derhalve mogelijk zijn dat op basis van toestemming van betrokkene medische persoonsgegevens worden verkregen bij diens behandelend arts. Echter, benadrukt dient te worden dat het opvragen van informatie bij behandelend arts geen standaardprocedure dient te zijn. Voordat wordt overgegaan tot het opvragen van gegevens dient zorgvuldig te worden afgewogen of de medische gegevens daadwerkelijk noodzakelijk zijn voor de beoordeling.

Daarnaast vloeit onder meer uit artikel 34 Wbp voort dat betrokkene goed geïnformeerd dient te zijn over de beoogde verwerking (waaronder het opvragen en verstrekken) van diens medische persoonsgegevens. De verantwoordelijke dient de betrokkene te informeren over zijn identiteit en de doeleinden van de verwerking waarvoor de gegevens zijn bestemd. Ook dient de verantwoordelijke nadere informatie te verstrekken voor zover dat gelet op de aard van de gegevens, de omstandigheden waaronder zij worden verkregen of het gebruik dat ervan wordt gemaakt, nodig is om tegenover de betrokkene een behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen. De verantwoordelijke stelt de betrokkene van deze informatie op de hoogte op het moment van vastlegging van hem betreffende gegevens of wanneer de gegevens bestemd zijn om te worden verstrekt aan een derde, uiterlijk op het moment van de eerste verstrekking.

Het CBP adviseert om aan het voorgaande aandacht te besteden in de toelichting; om daarbij een duidelijk onderscheid te maken tussen hetgeen het Wbp vereist bij de verwerking van medische persoonsgegevens en daarnaast specifiek in te gaan op vereisten omtrent het doorbreken van het medisch beroepsgeheim. Daarnaast adviseert het CBP om in de toelichting aandacht te besteden aan de informatieplicht jegens betrokkene.

Ingeleende arbeidskrachten

In het voorgestelde artikel 3.30 van de ontwerpregeling is een uitwerking opgenomen ten aanzien van ingeleende arbeidskrachten. Op grond van het voorgestelde artikel 38d, zevende lid, Wfsv is het UWV bevoegd aan een werkgever op diens verzoek mee te delen of een (potentieel) werknemer is opgenomen op het doelgroepregister. In het voorgestelde artikel 3.30 en de toelichting bij dat artikel is echter niet opgenomen hoe de informatievoorziening door het UWV is geregeld indien sprake is van ingeleende arbeidskrachten.

Het CBP adviseert derhalve om op te nemen aan wie (de inlenende of uitlenende werkgever) de UWV de mededeling als bedoeld in artikel 38d, zevende lid, Wfsv doet en daarnaast hoe de informatievoorziening over de betrokken werknemer en diens plaatsing op het doelgroepregister tussen beide werkgevers dient te verlopen.

DATUM 7 augustus 2014
ONS KENMERK z2014-00425

Advies

Het CBP adviseert u niet tot indiening van het voorstel over te gaan, dan nadat daarin met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

Hoogachtend,
Het College bescherming persoonsgegevens,

Mr. J. Kohnstamm
Voorzitter